

EMMASTE PÕHIKOOLI KUNSTIÕPETUSE AINEKAVA 9. KLASSILE

1. kunstiõpetuse ainekavas taotletakse, et põhikooli õpilane:

- tunneb ja arendab teadlikult oma kunstialaseid võimeid; loovülesannetes leiab erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi, esitleb tulemusi ning põhjendab valikuid
- kasutab ideest lähtudes sihipäraselt mitmekesiseid visuaalseid väljendusvahendeid. Kasutab kunsti õppides ning loovas praktikas tehnoloogiavahendeid
- analüüsib looduslikke ja tehiskeskkondade objekte ning nende vahelisi seoseid ökoloogilisest, esteetilisest ja eetilisest vaatepunktist. Mõistab disaini kui protsessi, mille eesmärgiks on leida probleemile uus ja parem lahendus
- tunneb eesti ja maailma kultuuripärandi olulisi kunstiteoseid. Võrdleb eri ajastute kunsti näiteid, kirjeldades ning mõtestades sõnumite, väljendusvahendite ja hinnangute muutumist kultuuriajaloo vältel
- kasutab visuaalse kommunikatsiooni vahendeid, arutleb pildikeele kultuuriliste märkide üle
- teadvustab kunsti rolli ühiskonnas. Seostab omavahel kultuuri, ühiskonna ning teaduse ja tehnoloogia arengut
- mõistab, et nüüdiskunst väljendab paljudes erinevates meediumites ja kõnetab vaatajat laias teemade ringis.

2. Tundide arv: 1 tund nädalas, kokku 35 tundi aastas.

3. Kasutatav õppekirjandus:

Purre, A. (2005). Kunstiõpik 7.-9.klassile 1.0sa. Kunstitehnikad. Kompositsioon.

Muusikapedagoogika. Tartu: Atlex

Laanemäe, K., Levitšenkova; j. Lüsi, A.Purre, (2008) Kunstiõpik 7.-9. klassile 2. osa. Muutuv kunst. Vormimängud. Meedia + DVD. Tartu: Atlex.

Laanemäe, K., Lüsi, A. Purre, A. Tšekulajeva; J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! 16 kunstiprojekti. (Õpilasaamat). Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku

Laanemäe, K. Lüsi, A.Purre, A., Tšekulajeva; J. (2011) Tähelepanu! Valmis olla! KUNST! 16 kunstiprojekti. (Õpetajaraamat). Tallinn: MTÜ Loovalt tulevikku (raamatu digiversioon

(<http://www.loovalt.ee/files/TVK/-opetajaraamat-210x297mm.pdf>)

Rehepapp, M (2012) Disainispikker. Eesti Kunstiakadeemia. Tallinn

KUNST. Kaljujoonistest kaasaegse kunstini. Toimetaja Andrew Graham-Dixon (2010). Tallinn: „Varrak”

Raid, A. (2012) Kaasaegse kunsti õpetamine installatsiooni näitel põhikooli III astmes ja gümnaasiumis. Magistritöö (Tallinna Ülikool) (<http://e-ait.tlulib.ee/238/>)

Pütsepp, S.(2010) OP kunst. Bridget Riley. Kunsti õppematerjalid (<http://piksel.ee/~sille>)

Lingid (õpikeskkonnad):

Kunstiõpetaja ainepraktikum, õppematerjalid ja tunnikavad

(http://kunstiainepraktikum.blogspot.com/p/materjalid_10.html)

MTÜ Loovalt Tulevikku, õppematerjalide kogu (<http://www.loovalt.ee/tahelepanu-valmis-olla-kunst>)

Kunstikeskuse keskus, e-õppematerjalide kogu ja 24h galerii (<http://www.kunstikeskus.ee/>)

Eesti Kunstimuuseumi digikogu (<http://digikogu.ekm.ee>)

Google Art Projekt (<http://www.googleartproject.com>) (kunstimuuseumide virtuaaltuurid, kunstnikud.kunstiteosed)

Tallinna Pelgulinna Gümnaasiumi blogi, õpilastööd ja näituste tutvustused

(<http://pelgulinnakunst.blogspot.com/2012/pg-kunstilaager-2012.html>)

Heidmets, R. (2013) animaõpik. Tallinn: Koolibri

4. TEEMAD

4.1. KIRI KUI MUUTUV KUNST. (1 tund)

Kirja seos arhitektuuriga. Käsikirjakunst kui antiikkirjade eelkäija.

Õpitulemused: õpilane

- teab, kuidas kiri läbi ajaloo on arenenud ja muutunud
- seostab kirjavorme arhitektuuriga
- tunneb ära olulisemad kirjastiilid.

Tegevused. Meetodid.

Vaadata slaidiprogrammi ja panna tähele o-tähe muutumist läbi kirja ajaloo. Kreeka kiri, rooma kapitaalkiri, ruutkapitaalkiri, rustika, untsiaal, tekstuur, italic, peensule kalligraafia.

Meetod: loeng, harjutused viltpliatsiga.

Hindamine: tööprotsessi hindamine, suuline hinnang harjutustöödele.

4.2. MINU TÄHESTIK. (3 tundi)

Kiri. Graafiline disain.

Õpitulemused: õpilane

- teab, mis on kalligraafia
- loob oma tähestiku
- oskab kujundada raamatukaant, kutsekaarti, nimesilti, või plakatit
- komponeerib oskuslikult omavahel mistahes erinevates proportsioonides kirju
- harjutab tuši ja kirjasulega kalligraafilist kirja.

Tegevused. Meetodid.

Ülesanne harjutada ajalooliste kirjastiilide o-tähti ja luua ise kaasaegne tähestik ühe valitud kirjastiili eeskujul. Kujundada kirjalahenduses raamatukaas, plakat, kutsekaart või nimesilt peolauale. Kasutada viltpliatsid, kirjasulgi, musta või värvilist tušši, kollaažina arvutikirju.

Meetod: individuaalne töö.

Hindamine: hinnang ja hinne.

4.3. KUNSTIKS „KIRJUTAMINE”. (3 tundi)

Õpitulemused: õpilane

- teab, mis on kalligraafiline kunst ja konkreetne poeesia
- oskab loovalt kasutada teksti või kirja elemente kompositsioonis, kunstiraamatus, installatsioonis või performanceis.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks teha kunstiraamat või installatsioon lähtuvalt tekstist või kirjaelemendist. Vahenditeks paber, pliats, tintenpenid, kalendrid, koopiad, installatsiooniks valitud detailid fotoaparaat või mobiiltelefon.

Hindamine: hinnang ja hindamine.

4.4. SISERINGI SÕNASTIK. (2-3 tundi). MONOGRAMM.

Piktogramm. Kunstist ja igapäevaelust pärit piktogrammide mõtestamine. Piltsõnastikuga edastatud sõnum.

Õpitulemused: õpilane

- teab, mis on piktogramm; monogramm
- teab kunstnikke, kes kasutavad märgilist pildikeelt

- on omandanud kogemused piktogrammide loomisel
- oskab rühma liikmena luua sõnumiga pilditekste
- oskab rühma liikmena luua ühistöödest terviklikku väljapanekut ja esitada teost publikule.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks luua rühmatööna piltsõnastik ja edastada sellega sõnum. vajalik internetiühendus, individuaalselt piktogrammide loomine, leppida kokku piktogrammide teema ja sõnum; rühmatööna sõnumi kujundamine.

Ülesandeks luua enda nime erinevaid monogramme.

Hindamine: hinnang ja hindamine.

4.5. TARBIMINE. (2 tundi) POPKUNST.

Õpitulemused: õpilane

- teab mõningaid popkunstnikke (Richard Hamilton, Andy Warhold. Andres Tolts, Kaljo Põllu)
- mõtleb kriitiliselt massikultuuri ja tarbimise reemal
- loob oma popkunsti laadis kollaaži.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks luua tuntud popkunsteoste eeskujul oma pilt tarbimise teemal. Märksõnad: reklaam, kiri, koomiks, tarbeesemed, mood, pakendid, hipide liikumine, narkootikumid, muusika, filmid, massikultuur, kriitika, poolehoid jne. Vahenditeks makulatuur, pisiasjad olmest; tehnika kollaaž.

Meetod: individuaaltöö.

Hindamine: hindeline.

4.6. MITMEKÜLGNE AUTOPORTREE. (2 tundi)

Õpitulemused: õpilane

- teab fotot kasutavaid kunstnikke (David Hockney, DeStudio -Herkki Erich Merila, Peeter Laurits)
- kasutab fotokoopiat oma töö teostamisel
- mõtleb ennast iseloomustavate asjade peale
- loob autoportree segatehnikas fotokollaažina.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks visandada enda jaoks olulisi asju – mida tähtsam seda suurem kujutis. Teha oma näost koopiamašinas pilte, ka enda fotodest. Kasutada ka käte iseloomulikke žeste. Luua paljudest esemetest ja oma fotodest kompositsioon ja täiendada seda kontuuride ja värvidega.

Meetod: individuaaltöö.

Hindamine: hindeline.

4.7. OP ON KÕIKJAL. OPKUNST. OP-LOODUS. (2-4 tundi)

Disain.

Õpitulemused: õpilane

- teab opkunstnikke (nt. Bridget Riley, Victor Vasarely, Kaljo Põllu)
- leiab opkunsti nähtusi looduses jm ning suudab need teisendada lihtsateks mustriteks
- oskab kujundada opmuustritega esemeid.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks jagada paber osadeks ja visandada sinna loodusega seotud pindu. Pinnad muuta korduvate joontega ruumilisemaks kasutades musta markerit. Näiteks mullid veeloikudel, värelev veepind, veekeerised, tormine meri, äike, vihmasadu, kärestikuline veevool jne. Töö keskele kujundada oma käed ja nende sisse kujundada kuubilisem pind, kasutades guašš värve ja tahkudel hele-tumedust, sooja-külmi toone ruumilisuse saavutamiseks. Ülesandena võib optiliste muustritega kujundada mõnd päris tarbeeset veekindla markeriga(nt papptaldrikut, topsi, kõrvarõngaid, kehakatted, padjapüürid

jms.).

Meetodid: individuaalne.

Hindamine: hindeline.

4.8. UUES KUUES.

Dadaism ja sürrealism. Asja tähenduse muutmine materjali abil.

Õpitulemused: õpilane

- teab, mis on sürrealism ja dadaism
- lavastab ja dokumenteerib sürrealistlikku situatsiooni eseme kasutamisest.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks luua igapäevaesemest sürrealistlikus võtmes kunstiobjekt, muutes asja otstarvet. Lavastada foto või mõnes muus tehnikas sürrealistlik teos eseme kasutamisest.

Meetodid: rühmatöö, vestlus, mäng, dokumenteerimine.

Hindamine: hindeline.

4.9. TERVES KEHAS TERVE KUNST. (2 tundi)

Spordiga ühendatud kunst. Kunsti ja spordi sarnasused ja erinevused. Väljamõeldud spordiala.

Õpitulemused: õpilane

- teab kunsti ja spordi ühendanud kunstipraktikaid ning nende teostajaid
- teab eri spordialasid, abivahendeid ja mõõtemetodeid
- saab aru, et kunsti võib olla ka spordis ja vastupidi
- on osalenud spordiüritusel osalejana või korraldamises, dokumenteerimisel.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on mõelda välja uudne spordiala. Korraldada spordivõistlus. Luua video.

Meetod: projektõpe, diskussioon, aktsioon, dokumenteerimine.

Hindamine: hinnang, hindeline.

4.10. NOODINIHE. (2 tundi)

Fluxus. Muusika ja kunsti seosed.

Õpioskused: õpilane

- teab, mis on Fluxus, antikunst, performance
- teab helisündmust Eestist ja mujalt maailmast
- esitab rühma liikmena juhendiga helisündmuse.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on luua oma juhendiga helisündmus, milles on esikohal juhuslikkus, mängulisus, juhuslikkus, huumor ja absurd. Korraldada selle esitamine ja dokumentatsioon. Kasutada internetivõimalusi, videokaamerat.

Meetod: vestlus, ajurünnak, rühmatöö, rollimäng, dokumenteerimine, individuaalne töö ja esitus, dokumenteerimine.

4.11. RÕIVAD KUNSTIS. (2 tundi)

Erinevad eelistused ja arusaamad moest. Värv, mustri, lõike, mugavuse tähtsus.

Õpitulemused: õpilane

- teab teemaga seotud oluliste kunstnike loomingut (nt. Christian Boltanski, Derick Melander, Guerra de laPazi)
- oskab püstitatud eesmärged teostada ja planeerida tegevust
- oskab oma valikuid põhjendada ning oma tööd tutvustada
- loob instiillatsioone rõivistöödest

- väärtustab ühistööd.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesande lahendamiseks on kolm valikut: 1. Kas moodsad rõivad? Teha rõivastest installatsioon ja ise osaleda protsessis, arutleda eelistatud valikute üle. 2. Riietest sõna. Luua installatsioon riietest noorte jaoks olulisi märksõnu (nt YouTube jt), põhjendada. 3. Heledast tumedasse (värvusõpetus). Luua installatsioon värvilistest riietest ja klassi mööblist.

Meetod: rühmatöö, arutelu.

Hindamine: hindeline.

4.12. NIHESTATUD TEGELIKKUS. (2 tundi)

Tegevuskunst, happening, performance.

Õpitulemused: õpilane

- teab, mis on tegevuskunst, happening ja performance
- teab olulisi performancei kunstnikke Eestis ja maailmas (Marina Abramovici, Siim-Tanel Annus)
- oskab rühma liikmena luua performancei stsenaariumi
- on omandanud kogemused performancei esitamisel
- oskab aktsiooni dokumenteerida.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on ühendada omavahel kunst ja elu, panna proovile oma keha ja vaim, et tekitada mingi eneseületuse seisund või kummaline olukord, milles tegelikkus on nihestatud ja tuleb end vaimselt pingutada. Esitada see seoses mingi õpilastööde näituse avamisel ja seostada õpilaste nägemust oma kunstielust, selle nähtuse mõistmisest, tõlgendamisest.

Meetodid: individuaalne töö, vestlus, rühmatöö, ajurünnak, rollimäng, dokumenteerimine, portfoolio, esitus.

Hindamine: hindeline.

4.13. TUNNIS EI MÄNGI! VÕI HOOPIS VASTUPIDI? (3 tundi)

Animatsioon.

Õpitulemused: õpilane

- teab animatsiooni eriliike
- leiab loovülesandes erinevaid lahendusvariante ja isikupäraseid teostusvõimalusi
- kasutab loovtöös digitaalseid tehnoloogiaid.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on koolikotist ja taskutest letud asjadest visandada lühike lugu paberile. Komponeerida, liigutada ja pildistada samm-sammult asju vastavalt loo tegevusele (umb 80 fotot). Luua fotodest animatsioon.

Meetodid: demonstratsioon, rühmatöö, diskussioon. Koduse tööna pildistamine, piltide tõmbamine arvutisse või mälupulgale, et järgmisel tunnil saaks jätkata animeerimisega (Movie Maker).

Hindamine: hindeline.

4.14. KUNSTI ROLL ÜHISKONNAS. TAGURPIDI TASKUVARAS. (4 tundi)

Sotsiaalse kunsti projekt (skulptuur või...).

Õpitulemused: õpilane

- teab sotsiaalse kunsti ja taktikalise meedia näiteid
- teab, milliseid võtteid on kunstnikud kasutanud
- oskab välja pakkuda probleemi ümbritsevast elust
- võtab osa probleemi lahendamisest ja täidab oma ülesannet

- on solidaarne rühma liikmetega.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on leida ümbritsevast elust probleem ja leida positiivseid lahendusvõimalusi ja jääda seaduste raamidesse. Koguda probleeme, neid analüüsida, diskuteerida ja leida kunstile sobilikud väljendusvahendid, tehnikad.

Meetodid: individuaalne, rühmatöö, planeerimine, aktsioon, dokumenteerimine.

Hindamine: hindeline.

4.15. DIGISILD. (4 tundi)

Kunstiteose avamine. Avatud küsimused. Eesti kunsti ajalugu.

Õpitulemused: õpilane

- tunneb eesti kunstimuuseumi digiarhiivi ja Kumu virtuaalkultuuri ning oskab neid kasutada
- Link 1 (<http://digikogu.ekm.ee/>)
- Link 2 (<http://www.foto360.ee/kumu/>)
- oskab küsimuste abil avada kunstiteoseid ning neid teistele õpilastele tutvustada.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks on valida kaks võimalikult erinevat kunstiteost ja esitada paarilisele nende kohta küsimusi (rollid vahetuvad). Uurida teoste kohta lisateavet Eesti kunstimuuseumi digiarhiivist või Kumu virtuaaltuurist ja esitada kunstiteost kogu klassile.

Meetodid: individuaalne töö, paaritöö, esitus.

Hindamine: hindeline.

4.16. TÄHELEPANU! VALMIS OLLA! NÄITUS! (2 tundi)

Õpitulemused: õpilane

- mängu mängimise järel teab näituse teemat käsitlenud kunstnikke Eestist ja mujalt maailmast ning nende töid
- on omandanud kogemused kunsti esitlemisel rollimängu kaudu
- oskab rühma liikmena teha koostööd
- on omandanud ühe teema õppematerjalist
- oskab teemakaartidel esitatud mõisteid ja märksõnu teostekaartidel olevate töödega.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesandeks mängida kunstimängu. Tähelepanu! Näitus! Vastavalt reeglitele ja õppe-eesmärgile.

Meetodid: diskussioon, rollimäng, rühmatöö, kirjalik eeltöö koduse ülesandena või tunnis.

4.17. ORIGINAAL. (2-3 tundi)

Õppekäik näitusele, muuseumisse.

Õpitulemused: õpilane

- puutub kokku originaalteostega
- omandab muuseumis käimise harjumusi
- saab teada konkreetse näituse autoritest ja teemadest.

Tegevused. Meetodid. Hindamine.

Ülesanne on võimalusel külastada kunstinäitusi: disaini- ja tarbekunstinäitust, eesti kunsti klassika, kaasaegse kunsti näitusi jne.

Meetodid: õppekäik, vestlused, muuseumipoolsed meetodid. Digiarhiivi korral küsimuste esitamine tunnis.

4.18. RISTSÕNADE LOOMINE. Kunstiõpetuses õpitu põhjal ristsõnade loomine ja üksteise loodud ristsõnade lahendamine.

Õpitulemused: õpilane

- õpitu kordamine ja ...
- kinnistumine töö käigus.

4.19. TÄHELEPANU! EMMASTE PÕHIKOOLI ÕPILASTÖÖDE NÄITUS SÕRU MUUSEUMIS.

Õpitulemused: Emmaste Põhikooli õpilane

- väärtustab enda ja kaasõpilaste poolt loodut
- tekib harjumus ja oskus külastada näitusi, muuseume
- õpib hindama ja väärtustama kõrgkultuuri osa Eesti riigi jätkusuutlikus arengus ja selle olulisust ajaloos
- oskab hinnata ja väärtustada kodukoha rahvakunsti ja näha oma rolli selle arengus
- omandab ja õpib märkama esteetilisi väärtus ümbritsevas maailmas.